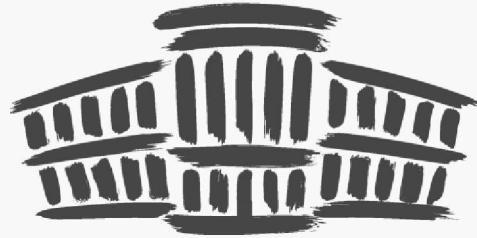

Суботица
SZABADKA
SUBOTICA
SUBOTICA
2022

**11. МЕЂУНАРОДНА МЕТОДИЧКА
КОНФЕРЕНЦИЈА**
ПРОМЕНА ПАРАДИГМЕ
У ОБРАЗОВАЊУ И НАУЦИ

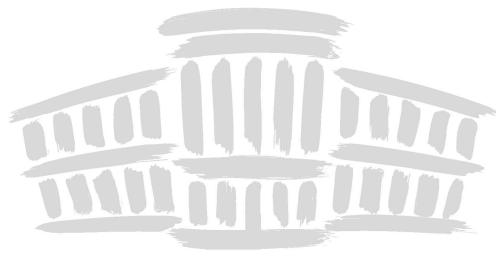
**11. NEMZETKÖZI MÓDSZERTANI
KONFERENCIA**
PARADIGMÁVÁLTÁS
AZ OKTATÁSBAN ÉS A TUDOMÁNYBAN

**11. MEĐUNARODNA METODIČKA
KONFERENCIJA**
PROMENA PARADIGME
U OBRAZOVANJU I NAUCI

**11TH INTERNATIONAL
METHODOLOGICAL CONFERENCE**
CHANGING PARADIGMS
IN EDUCATION AND SCIENCE

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ У СУБОТИЦИ
ÚJVIDÉKI EGYETEM MAGYAR TANNYELVŰ TANÍTÓKÉPZŐ KAR, SZABADKA
SVEUČILIŠTE U NOVOM SADU UČITELJSKI FAKULTET NA MADARSKOM NASTAVNOM JEZIKU U SUBOTICI
UNIVERSITY OF NOVI SAD HUNGARIAN LANGUAGE TEACHER TRAINING FACULTY, SUBOTICA

11. Међународна методичка конференција

Промена парадигме у образовању и науци

Zbornik radova

Датум одржавања: 3–4. новембар 2022.

Место: Учитељски факултет на мађарском наставном језику,
Суботица, ул. Штросмајерова 11., Република Србија.

11. Nemzetközi Módszertani Konferencia

Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban

Tanulmánygyűjtemény

A konferencia időpontja: 2022. november 3–4.

Helyszíne: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar,
Szabadka, Strossmayer utca 11., Szerb Köztársaság.

11. Međunarodna metodička konferencija

Promena paradigme u obrazovanju i nauci

Zbornik radova

Datum održavanja: 3–4. novembar 2022.

Mesto: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku,
Subotica, ul. Štrosmajerova 11., Republika Srbija.

11th International Methodological Conference

Changing Paradigms in Education and Science

Papers of Studies

Date: November 3-4, 2022

Address: Hungarian Language Teacher Training Faculty, University of Novi Sad,
Subotica, Strossmayer str. 11, Republic of Serbia

Суботица – Szabadka – Subotica – Subotica

2022

Издавач
Универзитет у Новом Саду
Учитељски факултет на мађарском наставном језику
Суботица

Kiadó
Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
Szabadka

Izdavač
Sveučilište u Novom Sadu
Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku
Subotica

Publisher
University of Novi Sad
Hungarian Language Teacher Training Faculty
Subotica

Одговорни уредник / Felelős szerkesztő /
Odgovorni urednik / Editor-in-chief
Josip Ivanović

Уредници / Szerkesztők / Urednici / Editors
Márta Törteli Telek
Éva Vukov Raffai

Технички уредник / Tördelőszerkesztő /
Tehnički urednik / Layout editor
Attila Vinkó
Zsolt Vinkler

+381 (24) 624 444
magister.uns.ac.rs/conf
method.conf@magister.uns.ac.rs

ISBN 978-86-81960-20-2

Председавајући конференције

Јосип Ивановић
в.д. декан

Predsjedatelj konferencije

Josip Ivanović
v.d. dekan

A konferencia elnöke

Josip Ivanović
mb. dékán

Conference Chairman

Josip Ivanović
acting dean

Организациони одбор / Szervezőbizottság /
Organizacijski odbor / Organizing Committee

Председници / Elnökök / Predsjednici / Chairperson

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Чланови организационог одбора /A szervezőbizottság tagjai /
Članovi Organizacijskoga odbora / Members of the Organizing Committee

Fehér Viktor
University of Novi Sad, Serbia

Márta Takács
University of Novi Sad, Serbia

Eszter Gábrity
University of Novi Sad, Serbia

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Beáta Grabovac
University of Novi Sad, Serbia

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia

Szabolcs Halasi
University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Vinkler
University of Novi Sad, Serbia

Rita Horák
University of Novi Sad, Serbia

Attila Vinkó
University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár
University of Novi Sad, Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Námesztovszki
University of Novi Sad, Serbia

János Samu
University of Novi Sad, Serbia

Секретарице конференције
A konferencia titkárője
Tajnice konferenciјe
Conference Secretary

Brigitta Búzás
University of Novi Sad, Serbia

Viola Nagy Kanász
University of Novi Sad, Serbia

Уреднички одбор конференције
A konferencia szerkesztőbizottsága
Urednički odbor konferencije
Conference Editorial Board

Fehér Viktor
University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Zsolt Námesztovszki
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Научни и програмски одбор
Tudományos programbizottság
Znanstveni i programski odbor
Scientific and Programme Committee

Председник / Elnök / Predsjednica / Chairperson

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Чланови научног и програмског одбора
A tudományos programbizottság tagjai
Članovi znanstvenog i programskog odbora
Members of the Programme Committee

Milica Andevski
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Borsos
University of Novi Sad,
Serbia

Noémi Görög
University of Novi Sad,
Serbia

László Balogh
University of Debrecen,
Hungary

Benő Csapó
University of Szeged,
Hungary

Katinka Hegedűs
University of Novi Sad
Serbia

Edmundas Bartkevičius
Lithuanian University, Kauno,
Lithuania

Eva Dakich
La Trobe University, Melbourne,
Australia

Erika Heller
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Ottó Beke
University of Novi Sad
Serbia

Zoltán Dévavári
University of Novi Sad,
Serbia

Rita Horák
University of Novi Sad,
Serbia

Stanislav Benčič
University of Bratislava,
Slovakia

Péter Donáth
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Hargita Horváth Futó
University of Novi Sad,
Serbia

Annamária Bene
University of Novi Sad,
Serbia

Róbert Farkas
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Hózsa
University of Novi Sad,
Serbia

Emina Berbić Kolar
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Dragana Francišković
University of Novi Sad,
Serbia

Szilvia Kiss
University of Kaposvár,
Hungary

Rózsa Bertók
University of Pécs,
Hungary

Olivera Gajić
University of Novi Sad,
Serbia

Anna Kolláth
University of Maribor,
Slovenia

Radmila Bogosavljević
University of Novi Sad,
Serbia

Dragana Glušac
University of Novi Sad,
Serbia

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad,
Serbia

Elvira Kovács
University of Novi Sad,
Serbia

Mitja Krajnčan
University of Primorska, Koper,
Slovenia

Imre Lipcsei
Szent István University, Szarvas,
Hungary

Lenke Major
University of Novi Sad
Serbia

Sanja Mandarić
University of Belgrade,
Serbia

Pirkko Martti
University of Turku, Turun
Yliopisto, Finland

Damir Matanović
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Éva Mikuska
University of Chichester,
United Kingdom

Vesnica Mlinarević
Josip Juraj Strossmayer University
of Osijek, Croatia

Margit Molnár
University of Pécs,
Hungary

Ferenc Németh
University of Novi Sad,
Serbia

Siniša Opić
University of Zagreb,
Croatia

Slavica Pavlović
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Lidija Pehar
University of Sarajevo,
Bosnia and Herzegovina

Andelka Peko
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Valéria Pintér Krekić
University of Novi Sad,
Serbia

Ivan Poljaković
University of Zadar,
Croatia

Zoltán Poór
University of Pannonia,
Veszprém, Hungary

Vlatko Previšić
University of Zagreb,
Croatia

Zoran Primorac
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Ivan Prskalo
University of Zagreb,
Croatia

Ildikó Pšenáková
University of Trnava,
Slovakia

Judit Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

János Samu
University of Novi Sad,
Serbia

László Szarka
University Jan Selyeho, Komárno,
Slovakia

Svetlana Španović
University of Novi Sad,
Serbia

Márta Takács
University of Novi Sad,
Serbia

Viktória Zakinszky Toma
University of Novi Sad
Serbia

János Tóth
University of Szeged,
Hungary

Vesna Vučinić
University of Belgrade,
Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

Smiljana Zrilić
University of Zadar,
Croatia

Julianna Zsoldos-Marchis
Babeş-Bolyai University,
Cluj-Napoca,
Romania

Рецензенти / Szaklektorok / Recenzenti / Reviewers

Ottó Beke
(University of Novi Sad, Serbia)

Annamária Bene
(University of Novi Sad, Serbia)

Eszter Gábrity
(University of Novi Sad, Serbia)

Noémi Görög
(University of Novi Sad, Serbia)

Szabolcs Halasi
(University of Novi Sad, Serbia)

Katinka Hegedűs
(University of Novi Sad, Serbia)

Rita Horák
(University of Novi Sad, Serbia)

Josip Ivanović
(University of Novi Sad, Serbia)

Laura Kalmár
(University of Novi Sad, Serbia)

Elvira Kovács
(University of Novi Sad, Serbia)

Valéria Krekity Pintér
(University of Novi Sad, Serbia)

Ana Lehocki-Samardžić
(J. J. Strossmayer University in Osijek)

Lenke Major
(University of Novi Sad, Serbia)

Laura Kalmár
(University of Novi Sad, Serbia)

Ferenc Németh
(University of Novi Sad, Serbia)

Zoltán Papp
(University of Novi Sad, Serbia)

Leonóra Povázai-Sekulić
(University of Novi Sad, Serbia)

Judit Raffai
(University of Novi Sad, Serbia)

János Samu
(University of Novi Sad, Serbia)

Márta Takács
(University of Novi Sad, Serbia)

Viktória Zakinszky Toma
(University of Novi Sad, Serbia)

Аутори сносе сву одговорност за садржај радова. Надаље, изјаве и ставови изражени у радовима искључиво су ставови аутора и не морају нужно представљати мишљења и ставове Уредништва и издавача.

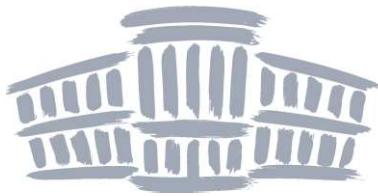
A kiadványban megjelenő tanulmányok tartalmáért a szerző felelős. A kiadványban megjelenő írásokban foglalt vélemények nem feltétlenül tükrözik a Kiadó vagy a Szerkesztőbizottság álláspontját.

Autori snose svu odgovornost za sadržaj radova. Nadalje, izjave i stavovi izraženi u radovima isključivo su stavovi autora i ne moraju nužno predstavljati mišljenja i stavove Uredništva i izdavača.

The authors are solely responsible for the content. Furthermore, statements and views expressed in the contributions are those of the authors and do not necessarily represent those of the Editorial Board and the publisher.

СПОНЗОРИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ / A KONFERENCIÁK TÁMOGATÓI / POKROVITELJI
KONFERENCIJE/ CONFERENCE SPONSORS

LIDIJA BAKOTA

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Republika Hrvatska

lbakota@foozos.hr

HRVATSKI MREŽNI RJEČNIK I RANO UČENJE HRVATSKOG JEZIKA

Sažetak

U rujnu 2021. na mrežnim stranicama Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje objavljena je prva demoinačica *Hrvatskoga mrežnog rječnika – Mrežnika* (<https://rjecnik.hr/mreznik/>). Rječnik se sastoji od triju modula: osnovni modul namijenjen odraslim govornicima hrvatskog jezika, modul za učenike nižih razreda osnovne škole i modul za osobe koje uče hrvatski kaoini jezik. U radu će se predstaviti mogućnosti uporabe *Hrvatskog mrežnog rječnika – Mrežnika* u nastavi hrvatskog jezika čime se tradicionalne metode poučavanja dopunjaju kreativnijim i inovativnijim pristupom. Budući da je rječnička natuknica povezana s drugim vanjskim izvorima Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, npr. s Hrvatskim pravopisom, Hrvatskom školskom gramatikom, Jezičnim savjetnikom, Odostražnim rječnikom te jezičnim igrami, navedeni e-rječnik omogućava učeniku ovladavanje materinskim jezikom dostupnošću kvalitetnog digitalnog sadržaja.

Ključne riječi: nastava materinskog jezika, Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik – modul za učenike nižih razreda osnovne škole

1. Razvoj metalingvističke svijesti i proširivanje vokabulara u djece mlađe školske dobi

Polaskom u školu u djeteta se počinje snažnije razvijati metalingvistička svijest, tj. svjesnost uporabe jezika kao apstraktnog sustava znakova. Do tada razvijena komunikacijska kompetencija, sposobnost govornika da proizvodi jasne, smislene i razumljive rečenice, nadopunjuje se metalingvističkom kompetencijom, tj. znanjem fonologije, morfologije, sintakse, semantike i pragmatike materinskog jezika. Porastom metalingvističke svijesti dijete počinje razumijevati značenja nepoznatih riječi analizom njihovih sastavnica i kontekstualnim zaključivanjem značenja, uočava postojanje emotivnih ili afektivnih jezičnih sastavnica, počinje prepoznavati jezične univerzalije poput antonimije, sinonimije, homonimije i polisemije (Petrović i Vignjević, 2015).

Iz pragmatičnih razloga djeca mlađe dobi izbjegavaju leksičko preklapanje odnosno mogućnost uporabe različitih riječi za referiranje na isti pojam iz izvanjezičnog svijeta. To znači da kada dijete već ima riječ kojom označava određeni sadržaj, izbjegava uporabu nove riječi za isti taj sadržaj. Ta se pojava može pojasniti načelom kontrasta (Petrović i Vignjević, 2015). Načelo kontrasta navodi da se svaki različit jezični izraz odnosi na različit sadržaj. Također se razmišljanjem zapravo dokida mogućnost potpune sinonimije u jezičnoj uporabi (Petrović i Vignjević, 2015) u djece mlađe dobi. Stoga su sinonimi u ranom jezičnom razvoju više iznimka nego pravilo. Istoznačnost i bliskoznačnost značenja kao metalingvistička vještina usvajat će se dosta kasno. Razlog tomu je već prije navedeno izbjegavanje značenjskog preklapanja (Petrović i Vignjević, 2015). Porastom dobi povećava se i upotreba sinonima što se može obrazložiti bogatijim rječnikom starijih učenika, ali i razvijenijom narativnom sposobnošću kao i razvijenijom sposobnošću obrazlaganja misli (Petrović i Vignjević, 2015). Proces usvajanja ne samo sinonimije nego i drugih jezičnih univerzalija, poput homonimije, antonimije, polisemije, ponajviše je vezano za institucionalno učenje jezika na normativnoj razini.

Na razvoj djetetove metalingvističke svijesti utječe i stjecanje novih vještina u školskom okruženju – vještina čitanja i pisanja. Na samom početku obrazovanja napredak u širenju djetetova mentalnog leksikona dovodi se u izravnu vezu sa stjecanjem vještina čitanja, ne u smislu dekodiranja nego u smislu

razumijevanja pročitanoga. Između bogatstva rječnika i iskustva u čitanju recipročan je odnos. Pretpostavka je da će ona djeca koja dobro čitaju i imaju razvijen rječnik više čitati te će na taj način učiti značenja novih riječi i zbog toga čitati još i bolje (Bast i Reitsma, 1998; Kolić-Vehovec, 2013; Radić, Kuvač Kraljević i Kovačević, 2010; Rončević, 2005).

Frekventnost riječi, odnosno učestalost njihova pojavljivanja u različitim kontekstima važan je prediktor za proširivanje djetetova vokabulara i za razumijevanje onoga što čita (Radić, Kuvač Kraljević i Kovačević, 2010). Riječi s većom učestalošću uporabe uče se u ranijoj dobi dok one rjeđe frekvencije dolaze na red tek nakon što je usvojen osnovni vokabular (Bakota, 2018; Erdeljac i Willer-Gold, 2009). Opseg vokabulara (engl. *breadth of vocabulary knowledge*) kojim učenik raspolaze presudan je za uspješno zaključivanje značenja riječi u kontekstu (Nation 2001, navedeno prema Vodogaz i Jurišić, 2010). Robbins i Ehri (1994) smatraju da učenje iz konteksta ovisi i o tome koliko je nepoznata riječ važna za razumijevanje okolnog konteksta. Ur. i sur. (2014) navode da, ako učenici i uspiju odgonetnuti značenje nepoznate riječi iz konteksta, ta riječ još uvijek neće postati dio njihova aktivnog vokabulara pa stoga možemo reći da je ona tek jedan od prvih koraka u svladavanju novog vokabulara. Jenkins i dr. (1984) smatraju da je jedan od najvažnijih faktora učenja riječi iz konteksta veliki broj izlaganja nepoznatoj riječi, koji je potreban čak i kada kontekst u kojem se riječ nalazi u većoj mjeri podupire njezino razumijevanje.

Mentalni je leksikon svojevrsno „skladište“ riječi i podataka o riječima kojima se služimo, odnosno mentalno stanje znanja o riječima; o njihovu izgovoru, vrsti, značenju i sl.“ (Stahl, 1983: 35). Unosom novih riječi djetetov se mentalni leksikon počinje bogatiti apstraktnim pojmovima i metaforičnim izrazima. U kontekstu psiholinguističkih teorija o usvajanju značenja riječi u ranojezičnoj fazi govori se o zapamćivanju prvotnoga značenja riječi odnosno o tzv. brzom utiskivanju značenja (engl. *fast mapping*) i o potpunom razumijevanju nove riječi koja se potvrđuje u potpunoj naučenosti značenja i u njezinom razumijevanju odnosno o tzv. sporom utiskivanju značenja (engl. *slow mapping*) (Erdeljac i Willer-Gold, 2009). U procesu nazvanom *fast mapping* uočava se djetetovo usvajanje vokabulara konkretnim riječima, dok se u procesu nazvanom *slow mapping* usvajaju stručni termini i apstraktne riječi.

Razvoj pisanih jezika u školskom okruženju također će biti dodatni izvor leksičkog usvajanja i učenja.

2. Pojmovno određenje: e-nastava, e-učenje

Današnje se obrazovanje ostvaruje u obliku klasične nastave odnosno nastave u učionici (engl. *f2f* ili *face-to-face*) i nastave uz pomoć informacijsko-komunikacijskih tehnologija (engl. *ICT supported teaching and learning*) (Breslauer, 2011). Takav se oblik nastave zove *elektroničko učenje, elektroničko poučavanje i električna nastava* (Nemeth-Jajić i Tokić, 2021). Prema *Strategiji e-učenja* Sveučilišta u Zagrebu (Pinter, 2007) *e-učenje* definira se kao proces obrazovanja (proces učenja i podučavanja) koji se izvodi uz uporabu nekog oblika informacijske i komunikacijske tehnologije, a s ciljem unapređenja kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja.

Brojne su prednosti e-učenja i e-nastave (Ćukušić i Jadrić, 2012; Mihaljević, M., 2014., Mihaljević, J., 2016) od kojih posebice ističemo interaktivnost koja omogućuje učeniku/polazniku da bude u interakciji sa sadržajem, s nastavnikom i s ostalim učenicima/polaznicima (Mihaljević, 2016). Na prednosti takvog oblika učenja upućuje i Kurikulum međupredmetne teme *Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole* koji navodi da, služeći se tehnologijom, samostalno ili uz podršku učitelja i roditelja, (učenici) odlučuju gdje će, kada i na koji način učiti, što uvelike doprinosi razvijanju osjećaja odgovornosti, doživljaja vlastitoga integriteta i digitalnoga identiteta. Nadalje, uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije učitelji mogu kreativno i inovativno dopuniti tradicionalne nastavne metode, sredstva i pomagala, dinamičnije ostvariti, pratiti i vrednovati proces poučavanja te individualizirati pristup svakomu učeniku (Kurikulum međupredmetne teme *Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole*). Nove tehnologije u nastavi mijenjaju i ulogu učitelja u nastavnom procesu koji više nije jedini prenositelj znanja i informacija (Radeka, 2007: 285), on je organizator, poticatelj, odgojitelj, medijator, socijalni integrator, mentor i organizator (Previšić, 2003) tog procesa. Nove multimedijiske tehnologije i internet omogućuju lakši i brži pristup informacijama, olakšavaju proces učenja i povezivanja novih informacija s prethodnim znanjima kako bi se one duže zadržale u dugoročnom pamćenju.

E-učenje moguće je primijeniti u svim nastavnim predmetima i na svim razinama obrazovanja. U radu ćemo ukazati na mogućnost primjene informacijske i komunikacijske tehnologije u ranom učenju hrvatskog jezika u području razvijanja i bogaćenja učenikova vokabulara, učenju gramatičko-pravopisnih sadržaja, i to uporabom *Hrvatskog mrežnog rječnika – Mrežnika*.¹

3. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik potpora ranom učenju hrvatskog jezika

O e-učenju uporabom *Hrvatskog mrežnog rječnika – Mrežnika* u literaturi se već pisalo (Hudaček i Mihaljević, 2017, 2019; Mihaljević i Mihaljević, 2019; Mihaljević, 2022). Hudaček i Mihaljević (2019) navode da e-učenje može biti povezano i s e-leksikografijom jer svaki rječnik, leksikon i enciklopedija ima i obrazovnu dimenziju te je namijenjen učenju i poučavanju. Stoga, prema mišljenju autorica, e-leksikografska djela imaju u sebi i elemente e-učenja. Važnost je *Mrežnika* u procesu učenja i poučavanja hrvatskog jezika tim veća jer rječnik predstavlja temeljno polazište za razvoj hrvatske dječje leksikografije, posebice e-leksikografije. Budući da do sada u Hrvatskoj nije izrađen ni jedan e-rječnik namijenjen mlađim korisnicima (Hudaček i Mihaljević, 2019), izrada dječjeg modula u okviru projekta Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik omogućuje poučavanje leksika hrvatskog jezika na samom početku njegova institucionalnog učenja. Standardni se jezik uči svjesno, sustavno i s naporom pa je *Mrežnik*, posebice njegov modul za učenike, izvrsna potpora učenju i jezičnom stvaranju.

Iskustvo učenja jezika, posebice njegovog leksičkog sloja, pretraživanjem elektroničke rječničke baze za učenike može biti i izazovno i poticajno. Nastavna praksa potvrđuje da se uglavnom samostalnim pretraživanjem rječničke građe uče drugi,ini jezici, rjeđe materinski. Pavičić (2003) korisnim smatra osposobiti učenike da do značenja riječi dođu samostalnim pretraživanjem rječničke građe jer uporaba rječnika u otkrivanju značenja riječi pospješuje razumijevanje teksta, a utječe i na učenje i pamćenje vokabulara. Strategije učenja vokabulara stranog jezika pretraživanjem leksikografske građe, na koju upozorava Pavičić (2003), postaju primjenjive i u učenju leksika hrvatskog kao materinskog jezika. „Ako se učenik zna pravilno koristiti ovom strategijom, moći će je koristiti i u samostalnom učenju izvan nastave prema svojim konkretnim potrebama.“ (Pavičić, 2003: 216).

Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik zamišljen je kao rječnik od 10 000 natuknica namijenjenih odraslim govornicima hrvatskog jezika. Sastoji se od tri modula: modul za odrasle govornike hrvatskoga jezika, modul za učenike osnovne škole i modul za strance koji uče hrvatski jezik. „S pomoću tražilice omogućeno je pretraživanje cijelog rječnika, ali i pretraživanje svakoga modula zasebno. Osim toga, moguće je za svaki modul dobiti abecediran popis svih natuknica koje se otvaraju na pritisak mišem.“ (Mihaljević, 2022). „Abecedarij modula za učenike sastavljen je na temelju školskih priručnika i udžbenika, a abecedarij modula za strance na temelju rječnika u udžbenicima za strance namijenjenim učenju hrvatskoga jezika.“ (Hudaček i Mihaljević, 2017). Struktura rječničkoga članka u modulu za učenike i za strance koji uče hrvatski posebno je prilagođena navedenim korisnicima što se ogleda, između ostalog, i u leksikografskim definicijama u modulima (pojednostavljene u modulu za učenika u odnosu na osnovni modul za odrasle). Primjerice, u osnovnom modulu za odrasle govornike hrvatskog jezika natuknica bik definira se na sljedeći način: ¹zool. Bik je spolno zreo mužjak goveda koji obično služi za rasplod. ²astr. Bik je zviježđe zodijaka između Ovna i Blizanaca. ³astrol. Bik je horoskopski znak onih koji su rođeni od 21. travnja do 21. svibnja. ⁴pren. Bik je osoba rođena u istoimenome znaku.² Ista je rječnička natuknica u modulu namijenjenom učenicima osnovne škole pojednostavljena: bik je odrasli mužjak goveda koji obično služi za razmnožavanje.³ Jednako se tako i leksikografske definicije u osnovnom modulu mogu razlikovati od one u modulu za strance koji uče hrvatski jezik. U osnovnom modulu natuknica se burek definira vrstom jela podrijetlom iz Turske koje se radi od razvučenoga tijesta

¹ *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik*. Preuzeto sa: <http://ihjj.hr/mreznik/page/o-mrezniku/1/> [13. 06. 2022.]

² bik. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Osnovni modul.* Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bik/> [13. 06. 2022.]

³ bik. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole.* Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bik-ucenici/> [13. 06. 2022.]

s pečenim mesom ili sirom⁴ dok se u modulu za strance koji uče hrvatski jezik navodi da je burek specijalitet iz Bosne od tijesta koje se puni mesom ili sirom, a koji se jede i u Hrvatskoj.⁵ Obično su u modulu za strance djelomice različito definirane one rječničke natuknice koje iz kulturoloških razlika imaju slabiju značenjsku moć neizvornom govorniku hrvatskog jezika (npr. riječi za imenovanje hrane, odjeće i obuće). Razlozi su tomu izvanjezični; u određivanju značenja riječi vrlo je važno govornikovo izvanstekstualno iskustvo, njegova očekivanja, prethodna znanja i kulturološko nasljeđe. Ili, kako kaže Zgusta (1991), pri određivanju značenja riječi govornik se oslanja na znanje o stvarima koje postoje u izvanjezičnom svijetu uspostavljajući vezu između riječi i denotata.

Rječnička natuknica u modulu za učenike često nije isključivo leksikografska kakva bi se očekivala u kojem rječniku ili leksikografskom priručniku. Pojednostavljena je na način da se u opisivanju značenja riječi polazi od opisa predmeta ili navođenja funkcije predmeta (čemu predmet služi). U osnovnom modelu *Mrežnika* rječnička natuknica bokserice definirana je kao vrsta donjeg rublja veće širine koje se nosi ispod druge odjeće na golome donjem dijelu tijela otprilike do pola bedara, a navlači se preko nogu.⁶ U modulu za učenike navodi se pojednostavljena opisna definicija i definicija uporabe predmeta: bokserice su donje rublje širih nogavica koje se nosi na donjem dijelu tijela ispod druge odjeće.⁷ U definiranju značenja riječi u modulu za učenike težilo se jednostavnosti izraza odnosno uporabi jezičnih konstrukcija koje sadrže najčešće značenjske elemente koji u najvećoj mjeri pokazuju uobičajenu upotrebu leksema u skladu s učenikovim znanjem o jezičnome i izvanjezičnome svijetu. Prateći jezični i kognitivni razvoj, u definiranju značenja riječi u modulu za učenike pokušalo se izostaviti one riječi i izraze koji za učenike imaju slabu objasnadbenu moć i koji bi zahtjevali daljnje definiranje značenja.

Da bi učenje novih riječi bilo što uspješnije, leksikografske su definicije u modulu za učenike pokatkad dane uz slikovni prikaz. Na taj je način mlađim korisnicima *Mrežnika* omogućeno povezivanje leksičke jedinice s njezinom mentalnom slikom što pridonosi učinkovitijem prijenosu značenja riječi u dugoročno pamćenje (npr. uz leksikografsku definiciju rječničke natuknica činele (glazbalo koje se sastoji od dviju okruglih bakrenih ploča koje proizvode zvuk kad se udari jednom o drugu⁸) navodi se i slika seta činela kao vrste glazbala).

Mrežnik ima normativnu dimenziju što znači da se u njemu nalaze standardnojezične natuknice. U modulu za učenike nestandardnojezične natuknice povezane su sa standardnojezičnim unutar rječničkog članka (npr. čekaona v. čekaonica U hrvatskome standardnom jeziku umjesto riječi čekaona bolje je upotrijebiti riječ čekaonica. Dakle, umjesto U čekaoni je mnogo pacijenata. bolje je reći U čekaonici je mnogo pacijenata.⁹). Ako se koja riječ ili njezina uporaba u određenom značenju ne preporučuje u standardnom jeziku, njezin se standardnojezični oblik može provjeriti i klikom mišem na poveznicu *Jezični savjetnik za učenike nižih razreda osnovne škole* (<http://hrvatski.hr/savjeti/>). To znači da je jedna od bitnih značajka *Mrežnika* mogućnost povezivanja s vanjskim izvorima koji postaje u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovje.¹⁰ Na poveznici Jezični savjetnik za učenike nižih razreda osnovne škole

⁴ burek. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Osnovni modul*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/burek/> [13. 06. 2022.]

⁵ burek. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za osobe koje uče hrvatski kaoini jezik*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/burek-neizvorni/> [13. 06. 2022.]

⁶ bokserice. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Osnovni modul*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bokserice/> [27. 06. 2022.]

⁷ bokserice. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bokserice-ucenici/> [27. 06. 2022.]

⁸ činele. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/cinele-ucenici-2/> [27. 06. 2022.]

⁹ čekaona. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/cekaona-uecenici/> [29. 06. 2022.]

¹⁰ To su: *Jezični savjetnik* (jezicni-savjetnik.hr), baza glagolskih valencijske e-Glava (valencije.ihjj.hr), baza hrvatskoga strukovnog nazivlja Struna (struna.ihjj.hr), Kolokacijska baza hrvatskoga jezika (ihjj.hr/kolokacije), Repozitorij hrvatskih

jezični su savjeti primjereni jezičnom razvoju i dobi, neopterećeni metajezičnošću, jednostavne jezične strukture, kratki, pisani razumljivim stilom (npr. *cura* > *djevojčica*, *djevojka* *Riječ cura* upotrebljava se u razgovoru. Ona ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. U hrvatskome standardnom jeziku treba umjesto riječi *cura* upotrijebiti riječi *djevojčica* ili *djevojka*. Zato su u njemu točne rečenice *Djevojčica ide u kino.* i *Djevojka ide u kino.*, a nije točna rečenica *Cura ide u kino.*¹¹).

Leksičke pojave kao što su sinonimija, homonimija, antonimija i polisemija jezične su univerzalije i najčešće su predmet proučavanja leksikologije i leksikografije što uključuje i e-leksikografiju. Razvojem metasemantičke i metapragmatičke jezične svijesti dijete mlađe školske dobi počinje uočavati istoznačne i bliskoznačne odnose među jezičnim jedinicama, nasuprotnice, istopisnice i višezačnice. Kovačević (2003) navodi da je u ranom učenju jezika, u svrhu bogaćenja djetetova rječnika, poželjno uvoditi sinonimne odnose među riječima, odnosno nuditi samopojašnjenja pojedinih riječi navodeći njihove istoznačnice. Istraživanjem koje su provele Turza-Bogdan i Ciglar (2008) potvrđeno je da učenici mlađe školske dobi uspješnije proizvode sinonime u situacijama kada je potrebno jednu riječ zamijeniti drugom unutar rečeničnog konteksta da se pri tome značenje rečenice ne mijenja u odnosu na sposobnost proizvodnje sinonimskih nizova na zadanu riječ. U mlađoj se školskoj dobi na razvoj metalingvističke svijesti stoga može utjecati navođenjem sinonimskih odnosa unutar rečeničnog konteksta. U *Mrežniku* - modulu za učenike nižih razreda osnovne škole opis sinonimije prilagođen je jezičnom i kognitivnom razvoju mlađih korisnika. Na sinonimske odnose među riječima upućuje se navođenjem sinonimskih parova riječi i njihove uporabe u rečeničnom kontekstu (npr. *dar* – *poklon*: *Dar* je predmet ili novac koji se komu daruje: *rođendanski dar*, *božićni dar*, *dar od svetoga Nikole*. *Ispod božićnoga dryca bilo je mnogo darova*. Isto značenje ima riječ: *poklon*.¹²). Upućivanjem na sinonimne odnose među leksičkim jedinicama *Mrežnik* je potpora učenju leksika i semantike hrvatskog jezika i to dvojako: stvaranjem sinonimskih parova i nizova riječi (*dar* – *poklon*) i mogućnošću njihove supstitucije na sintaktičkoj razini: *Ispod božićnoga dryca bilo je mnogo darova.* / *Ispod božićnoga drvca bilo je mnogo poklona*. Takvim pristupom učenje novih riječi premješta se s tzv. neplaniranog podučavanja (Pavičić, 2003) u vidu spontane reakcije nastavnika u cilju pružanja pomoći kada učenici ne razumiju značenje riječi na tzv. planirano podučavanje usmjereno na namjerno, eksplicitno, jasno definirano poučavanje vokabulara primjenom odabranih strategija poučavanja (Pavičić, 2003: 135), tj. uporabom rječnika.

Leksičko-semantički odnos među leksičkim jedinicama koje se razlikuju po svojim prozodijskim značajkama naziva se homografijom (istopisnošću). U modulu za učenike homografi (istopisnice) nisu povezane unutar rječničkog članka, nego se navode kao zasebne natuknice: *dug* (pridjev): ¹³Dugo je ono što ima velik razmak od jednoga do drugoga kraja. (*dug red*, *duga kolona*, *duga kosa*, *dugi nokti*, *Lucija ima kratku kosu*, a *Ana dugu*). ¹⁴Dugo je ono što traje više nego što je uobičajeno. (*dugi praznici*, *duga šetnja*, *dugo čekanje*, *Poslije škole idem u dugu šetnju oko grada*).¹⁵; *dug* (imenica) Dug je posuđeni novac koji nije vraćen. (*dug od 10 kn*, *dug od 100 kn*, *Molim te da mi ovaj tjedan vratiš dug*). Navedeni pristup homonimijskim odnosima među jezičnim jedinicama koje se razlikuju po svojim prozodijskim značajkama u modulu za učenike u skladu je s djetetovom razvojnom dobi. Da bi dijete na temelju prozodijskih značajki razumijevalo jezičnu pojavu homonimije, potrebna je veća razvijenost metalingvističke svijesti. Razumijevanje značenja homografa u modulu za učenike dodatno je

metafora (ihjj.hr/metafore) i mrežne stranice *Bolje je hrvatski* (bolje.hr). Više o tome vidjeti u: Hudeček, L., Mihaljević, M. (2017): Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. *Hrvatski jezik*, 4. 1–7. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/286083> [13. 06. 2022.]

¹¹ *cura*. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/cekaona-ucenici/> [29. 06. 2022.]

¹² *dar*. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dar-ucenici/> ([13. 06. 2022.]

¹³ *dug*. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dug_1-ucenici/ [28. 06. 2022.]

¹⁴ *dug*. Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dug_2-ucenici/ [28. 06. 2022.]

omogućeno navođenjem njihove uporabe u rečeničnom kontekstu: *Lucija ima kratku kosu, a Ana dugu.* / *Molim te da mi ovaj tjedan vratiš dug.*

Mrežnik u modulu za učenike upućuje i na značenjski oprečne lekseme odnosno na antonime ili nasuprotnice. Pretraživanjem rječničke baze učenicima je omogućeno uočavanje antonimije kao svojstva imenica, pridjeva, glagola i priloga (antonimija kao svojstvo prijedloga u demoinačici *Mrežnika* – modula za učenike nižih razreda osnovne škole (od A do F) nije pronađena). Ilustracije radi navodimo primjere antonimije u e-rječniku – modulu za učenike: dan (imenica) – vrijeme od izlaska do zalaska Sunca, svijetli dio dana. Suprotno značenje ima riječ: noć.;¹⁵ dug (pridjev) Dugo je ono što traje više nego što je uobičajeno. Isto značenje ima riječ: dugačak. Suprotno značenje ima riječ: kratak.;¹⁶ dolje (prilog) znači na niže mjesto ili na nižemu mjestu. Suprotno značenje ima riječ: gore.¹⁷) Upućivanjem na riječ suprotna značenja kod mlađih se korisnika *Mrežnika* može utjecati na pojavu pseudosinonimije koja je u predškolskoj i mlađoj školskoj dobi vrlo česta jezična pojava. Pseudosinonimi predstavljaju jednu vrstu proširenog značenja jer se značenje jedne riječi u paru proširuje i pokriva obje riječi (Stančić i Ljubešić, 1994) te se u djece najčešće potvrđuju kod parova riječi koji su zapravo antonimi, kao na primjer *hvala – molim, prije – poslije, visoko – nisko* i slično.

Razumijevanje polisemičnih riječi u *Mrežniku* je omogućeno navođenjem konteksta u kojem se svako navedeno značenje potvrđuje. U hrvatskom jeziku, primjerice, riječ *čelo* višeznačna je riječ. *Hrvatski mrežni rječnik* navodi: ¹Celo je dio lica između ruba kose i očiju (*visoko čelo, nisko čelo, mrštitи čelo*); ²Celo je prvo ili glavno mjesto u čemu (*čelo povorke, čelo stola*); ³Celo je žičano glazbalo koje se svira gudalom u sjedećem položaju, a drži se među nogama (*čelo i violina, čelo i gudalo; Moja sestra svira čelo*).¹⁸) Uz posljednje se značenje rječničke natuknice upućuje na njezin standardnojezični oblik – v. violončelo uz objašnjenje: Riječ *čelo* upotrebljava se u razgovoru i ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. Umjesto riječi *čelo* bolje je upotrijebiti riječ *violončelo*. Dakle, umjesto *Učim svirati čelo*, bolje je reći *Učim svirati violončelo*.¹⁹ Polisemija odraslim govornicima u pravilu ne predstavlja problem u komunikaciji jer kontekstualno okruženje aktualizira jedno od značenja višeznačne semantičke strukture. Kontekst omogućuje proširivanje značenja leksičke jedinice dodatnim značenjima jer značenje leksičke jedinice određuje zapravo kontekst (Pavičić, 2003: 127). Učenicima mlađe školske dobi polisemija bi mogla biti jezično-komunikacijskom preprekom budući da vještina kontekstualnog razumijevanja značenja riječi u toj dobi ne mora biti razvijena. Istraživanja kontekstualnog zaključivanja značenja riječi (Robins i Ehri, 1994; Vodogaz i Jurišić, 2010; Ur. i sur. 2014.; Bakota, 2018, 2020) ukazuju da učenje riječi iz konteksta ovisi između ostalog o tome koliko je riječ važna za razumijevanje okolnog teksta. „Naime, ako je nepoznata riječ važna za razumijevanje neke tekstovne cjeline, veća je vjerojatnost da će se čitatelj na njoj zadržati i iskoristiti različite strategije kako bi razumio značenje riječi, a onda i cjeline pročitanoga.“ (Bakota, 2020: 143). *Mrežnik*, dakle, omogućava proširivanje učenikova vokabulara i upućivanjem na mnogoznačnost leksema i na njegovu uporabu u različitim sintagmatskim odnosima odnosno kontekstima.

Hrvatski mrežni rječnik upućuje učenika na uočavanje mocijskih odnosa među riječima. Mocija je „veza između imenica (ili sveza) koje se međusobno razlikuju u rodu te označuju pripadnike različitoga spola, a u svemu drugom imaju isto značenje...“ (Horvat i Mihaljević, 2019: 28). Mocija se ne ograničuje samo na tvorbu (npr. arhitekt – arhitektica) nego se ona odnosi na svaki muško-ženski odnos

¹⁵ dan. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dan-ucenici/> [28. 06. 2022.]

¹⁶ dug. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dug_1-ucenici/ [28. 06. 2022.]

¹⁷ dolje. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dolje-ucenici/> [28. 06. 2022.]

¹⁸ čelo. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/ceло-ucenici-2/> [27. 06. 2022.]

¹⁹ čelo. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/ceло-ucenici-2/> [27. 06. 2022.]

(npr. dječak – djevojčica). Mocijski su odnosi u modulu za učenike potvrđeni u sljedećim kategorijama: ljudi u dobrim, prijateljskim ili kakvim drugim odnosima dječak ŽENSKO_djevojčica;²⁰ dečko ŽENSKO cura v. mladić, momak;²¹ domaćin ŽENSKO domaćica;²² zanimanja ljudi arhitekt ŽENSKO: *arhitektica*;²³ pripadnici određenog staleža car ŽENSKO carica;²⁴ nadnaravna bića čarobnjak ŽENSKO čarobnica;²⁵ nositelj određene osobine dešnjak ŽENSKO dešnjakinja;²⁶ nositelj određenog statusa bogataš ŽENSKO bogatašica.²⁷ Upućivanjem na mocijske odnose među riječima korisnicima *Mrežnika* dan je uvid u korpus hrvatskog nazivlja koji teži spolnoj/rodnoj jednakosti. Klikom miša na mocijske odnose među riječima kod učenika je stoga moguće izgraditi svjesnost o uporabi spolno/rodno osjetljivog jezika (engl. *gender-sensitive language*) pod kojim se podrazumijeva jezični izraz u kojem je izražena spolna/rodna jednakost i razvijanje spolno/rodno uključivog jezika (engl. *gender-inclusive language*) izrazima koji se odnose na sve ljude, koji ne isključuju ni jedan spol/rod niti implicira da je jedan spol/rod superioran drugom (Mihaljević, 2021: 661).

Na vidski se glagolski parnjak u Mrežniku, modulu za učenike, upućuje unutar rječničkog članka: donijeti Pogledaj i što znači glagol: donositi;²⁸ donositi Pogledaj i što znači glagol: donijeti.²⁹ Pregled značenja moguć je klikom miša na člana vidskog glagolskog parnjaka. Budući da se pri promjeni glagolskoga vida često mijenja i odraz jata (dospjeti (svršeni glagolski vid) – dospijevati (nesvršeni glagolski vid), uvidom u glagolske parnjake modul za učenike omogućuje upoznavanje oblika riječi u skladu s gramatičkim i pravopisnim zakonitostima hrvatskog standardnog jezika.

Na izgovor se rječničke natuknice u modulu za učenike upućuje zvučnim zapisom (automobil)³⁰ umjesto naglasnim znakom (automòbil) što je također u skladu s razvojnom dobi u kojoj dijete metalingvistički još uvijek ne može razumijevati prozodijska svojstva riječi.

Uz imeničku rječničku natuknicu navodi se morfološka pripadnost vrsti riječi i podatak o onim morfološkim kategorijama koje dijete metalingvistički može razumjeti sukladno razvojnoj dobi. Uz glagolsku se natuknicu navodi oblik za izricanje prošle, sadašnje i buduće radnje u prvom licu jednine (bježati (bježim, bježao sam / bježala sam, bježat će)).³¹ Pridjevski se oblici navode u sva tri roda i stupnja (blijed (blijeda, blijedo; bljeđi, najbljeđi)).³² Brojevi, sklonjivi, navode se u kanonskom obliku – u nominativu jednine muškog roda (dva (broj) Dva je broj koji se obilježuje s 2, za jedan je veći od

²⁰ dječak. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/djecak-ucenici> [28. 06. 2022.]

²¹ dečko. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/decko-ucenici> [28. 06. 2022.]

²² domaćin. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/domacin-ucenici> [28. 06. 2022.]

²³ arhitekt. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/arhitekt-ucenici> [13. 06. 2022.]

²⁴ car. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/car-ucenici> [28. 06. 2022.]

²⁵ čarobnjak. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/carobnjak-ucenici> [28. 06. 2022.]

²⁶ dešnjak. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/desnjak-ucenici> [28. 06. 2022.]

²⁷ bogataš. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bogatas-ucenici> [28. 06. 2022.]

²⁸ donijeti. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/donijeti-ucenici> [29. 06. 2022.]

²⁹ donositi. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/donositi-ucenici> [29. 06. 2022.]

³⁰ automobil. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/automobil-ucenici> [13. 06. 2022.]

³¹ bježati. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bjezati-ucenici> [29. 06. 2022.]

³² blijed. *Hrvatski mrežni rječnik* – Mrežnik. *Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/blijed-ucenici> [29. 06. 2022.]

broja jedan i za jedan manji od broja tri.³³). Veznici (konjunkcije) dodatno se ne razvrstavaju s obzirom na funkciju (vežu li nezavisne ili zavisne rečenice). No podatak o vrsti veznika naznačen je u opisu njegova značenja: ali (veznik) Ali označuje da je što suprotno čemu.³⁴ Prilozi se također ne razvrstavaju s obzirom na okolnosti vršenja glagolske radnje (prilozi mesta, vremena, načina, uzroka i količine). Njihova je funkcija ipak naznačena u opisnoj definiciji: često (prilog) Često znači da se što događa više puta u malim vremenskim razmacima.³⁵ Čestice su također opisno definirane na način da je navedena najčešća funkcija koju imaju kao nepromjenjiva vrsta riječi (mogu služiti za oblikovanje ili preoblikovanje rečeničnog ustrojstva, za isticanje, za davanje drugačijega značenja pojedinim riječima ili za subjektivno-modalnu ocjenu rečenice kao cjeline (Babić, Brozović, Moguš i dr., 1991: 734). U *Mrežniku* – modulu za učenike čestica da definira se: Da je potvrđna riječ. Znači slaganje s čim, prihvaćanje čega. *Želiš li u kino s nama? Da! Jesi li jutros doručkovao? Da, pojeo sam cijeli doručak.*³⁶ Definicijom je istaknuta njezina najčešća funkcija: „česticom da izriču se različita subjektivno-modalna obilježja i ocjene rečenice kao cjeline, a sintaktički ne pripadaju toj cjelini, nego čine cjelinu za sebe.“ (Babić, Brozović, Moguš i dr., 1991: 737).

Razvoj rječnika i usvajanje značenja riječi utječu na razvijanje metalingvističke svijesti djece mlađe školske dobi. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* može biti snažna potpora usvajanju standardnojezičnih leksičkih oblika. Na razvoj se i oblikovanje ranog rječnika djece mlađe školske dobi stoga može utjecati sustavno, planski pretraživanjem rječničkog korpusa, a ne stihiski kao nešto što se samo po sebi događa tijekom ranog jezičnog razvoja.

4. Računalne jezične igre na Mrežniku

Računalne igre utječu na motivaciju i uspjeh u učenju jezičnih sadržaja, omogućuju aktivno sudjelovanje učenika u nastavnom procesu, učenje čine zanimljivijim i bržim (Pavličević-Franić, 2005; Peti-Stantić i Velički, 2008; Aladrović Slovaček, Ivanković i Srzentić, 2013; Aladrović Slovaček i Tomić, 2021) i to na suvremenom mediju koji je korisniku blizak (Mihaljević i Mihaljević, 2019). U sklopu projekta Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik izrađene su računalne igre (<https://rjecnik.hr/igre/>) koje omogućuju odraslim govornicima, učenicima mlađe školske dobi te strancima kojima hrvatski nije materinski jezik ovladavanje jezikom, posebice njegovom ortografijom i leksikom.

Učenje utemeljeno na igram (engl. *game based learning*) primjenom računalnih igara postaje dostupno već na samom početku institucionalnog učenja jezika klikom mišem na mrežnu stranicu *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Igre za Mrežnik*. Igre su prilagođene djetetu mlađe školske dobi, njegovim intelektualnim i jezičnim sposobnostima, poticajne su za samostalno učenje jezika, razvoj divergentnog mišljenja i provođenje učenikove intelektualne značajke. Korisne su i za provedbu leksičko-semantičkih vježbi kojima je cilj proširiti učenikov vokabular i razvijati komunikacijske kompetencije na standardnojezičnoj razini. Klikom miša na igre s tematskim skupinama riječi povezanih oko zajedničkog pojma (voće, povrće, vrste cvijeća i drveća, planeti Sunčeva sustava) utječe se na proširivanje učenikova rječnika, osobito onih riječi koje su apstraktne i izvan konteksta učeniku neshvatljive. Vježbe s tematskim skupinama riječi u ranom učenju jezika utječu i na proširivanje kruga asocijacije, razvijanje osjećaja za izražavanje nijansi značenja, stvaranje pravopisnih navika i učvršćivanje gramatičke pravilnosti izraza (Pavličević-Franić, 2005). Igre na *Mrežniku* pogodne su i za uočavanje paradigmatskih značenjskih odnosa među leksičkim jedinicama – odnosa nadređenica (hiperonima) i podređenica (hiponima). U djetetovoj sposobnosti imenovanja nadređenoga i podređenoga pojma ogleda se početak ovladavanja jezikom na apstraktnoj razini (Kuvač i Mustapić, 2003).

³³ dva. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/dva-ucenici/> [29. 06. 2022.]

³⁴ ali. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/ali-ucenici/> [29. 06. 2022.]

³⁵ često. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/cesto-ucenici-2/> [29. 06. 2022.]

³⁶ da. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Preuzeto sa: https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/da_2-ucenici/ [29. 06. 2022.]

5. Zaključak

Hrvatski mrežni rječnik – modul za učenike prvi je hrvatski e-rječnik namijenjen djeci i predstavlja temeljno polazište za dječju e-leksikografiju kakva postoji u mnogim drugim zemljama. U učenju jezika kao apstraktног sustava znakova navedeni je e-rječnik potpora razvoju metalingvističke svijesti djece mlađe školske dobi. Opisom se rječničke natuknice mlađe korisnike upućuje na značenja riječi, njihovu uporabu u rečeničnom kontekstu, na uočavanje jezičnih univerzalije poput sinonimije, antonimije, homonimije i polisemije. Kvalitetnim digitalnim obrazovnim sadržajem *Mrežnik* omogućuje preoblikovanje već postojećih i uvođenje novih sadržaja u učenje hrvatskog jezika i to na djetetu blizak i zanimljiv način.

LITERATURA

- Aladrović Slovaček, K., Ivanković, M., Srzentić, D. (2013): Jezične igre u nastavnoj praksi. U: *Igra u ranom djetinjstvu*. Petrović-Soči, B., Višnjić-Jevtić, A. (ur.). OMEP Hrvatska, Alfa, Zagreb, str.14–23. Preuzeto sa: <https://www.bib.irb.hr/628799> [18. 07. 2022.]
- Aladrović Slovaček, K., Tomić, I. (2021): Edukativne računalne igre u nastavi hrvatskoga jezika. *Odgojno-obrazovne teme*, 4. 2. 5–25. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/389323> [18. 07. 2022.]
- Babić, Stjepan, Brozović, Dalibor, Moguš, Milan i sur. (1991): *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. Nacrti za gramatiku*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Globus, Nakladni zavod, Zagreb.
- Bakota, L. (2018): Određivanje značenja niskofrekventnih riječi i proširivanje vokabulara u mlađoj školskoj dobi. *Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju*. Dedić Bukvić, E., Bjelan-Guska, S. (ur.). Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 406–421.
- Bakota, L. (2020): *Strategije razumijevanja pri čitanju. Metodičke mogućnosti čitanja s razumijevanjem u nastavi Hrvatskoga jezika*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek.
- Bast, J., Reitsma, P. (1998): Analyzing the Development of Individual Differences in Terms of Matthew Effects in Reading: Results From a Dutch Longitudinal Study. *Developmental Psychology*, 34. 6. 1373–1399.
- Breslauer, N. (2011): Obrazovanje uz pomoć informacijsko-komunikacijskih tehnologija. *Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu*. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/pretraga?q=e-u%C4%8Denje&start=100> [10. 07. 2022.]
- Ćukušić, Maja, Jadrić, Mario (2012): *E-učenje: koncept i primjena*. Školska knjiga, Zagreb.
- Erdeljac, V., Willer-Gold, J. (2009): Priroda stručne terminologije i problemi njezina učenja. U: *Društvo i jezik: višejezičnost i višekulturalnost*. Pavličević-Franić, D., Bežen, A. (2009, ur.). Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 72–87.
- Horvat, M., Mihaljević, M. (2019): Dijakronijski pogled na mocijske imenice. *Rasprave*, 45. 1. 27–45. *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb. Preuzeto sa: <http://ihjj.hr/mreznik/page/o-mrezniku/1/> [13. 06. 2022.]
- Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Osnovni modul*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb. <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bik/> [13. 06. 2022.]
- Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za učenike nižih razreda osnovne škole*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/bik-ucenici/> [13. 06. 2022.]
- Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. Modul za osobe koje uče hrvatski kao inu jezik*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/mreznik/index.php/burek-neizvorni/> [13. 06. 2022.]
- Hudeček, L., Mihaljević, M. (2017): Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik. *Hrvatski jezik*, 4. 1–7. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/286083> [13. 06. 2022.]
- Hudaček, L., Mihaljević, M. (2019): Uloga e-učenja i e-rječnika u usvajanju hrvatskoga jezika. *Dijete i jezik danas. Razvoj pismenosti u materinskom i inom jeziku. Childern and Languages Today. First and Second Language Literacy Development*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek. Preuzeto sa: <http://ihjj.hr/mreznik/uploads/dff5f4478bfc05706b5f1a1dddba6425.pdf> [30. 06. 2022.]
- Igre za Mrežnik*. Preuzeto sa: <https://rjecnik.hr/igre/> [18. 07. 2022.]

- Jenkins i dr. (1984): Learning Vocabulary Through Reading. *American Educational Research Journal*, 21. 4. 767–787.
- Jezični savjetnik za učenike nižih razreda osnovne škole*. Preuzeto sa: <http://hrvatski.hr/savjeti/> [18. 07. 2022.]
- Kolić-Vehovec, S. (2013): Kognitivni i metakognitivni aspekti čitanja. U: *Čitanje za školu i život. Zbornik radova IV. simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika*. Mićanović, M. (ur.). Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 23–32.
- Kovačević, M. (2003): Jezik udžbenika kao poticatelj komunikacijske kompetencije. U: *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II.: teorijska razmatranja, primjena*. Pavličević-Franić, D., Kovačević, M. (ur.). Naklada Slap. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Jastrebarsko, 41–49.
- Kurikulum međupredmetne teme Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole*. Preuzeto sa: <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Publikacije/Medupredmetne/Kurikulum%20medupredmetne%20teme%20Uporaba%20informacijske%20i%20komunikacijske%20tehnologije%20za%20osnovne%20i%20srednje%20skole.pdf> [10. 07. 2022.]
- Kuvač, J., Mustapić, M. (2003) Je li leksikon logičan?: Pojavnost i vrste semantičkih kategorija u djece. U: *Dijete i jezik danas. Učitelj hrvatskoga jezika i učitelj stranoga jezika za učenike mlađe školske dobi*. Zbornik radova s međunarodnoga stručnoga i znanstvenoga skupa, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Visoka učiteljska škola, Osijek, 2003. 67–77.
- Mihaljević, A., Mihaljević, J. (2019): Mrežne igre u poučavanju i učenju hrvatskoga jezika. U: Zbornik radova *Dijete i jezik danas - razvoj pismenosti u materinskom i inom jeziku*. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek. 113–137. Preuzeto sa: <http://ihjj.hr/mreznik/uploads/cf823a8c4cfb9d2cdb2d5d7ae1d724e7.pdf> [18. 07. 2022.]
- Mihaljević, J. (2016): E-učenje i hrvatski jezik. *Hrvatski jezik: znanstveno-popularni časopis za kulturu hrvatskoga jezika*, 3. 3. 24.–27. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/252878> [10. 07. 2022.]
- Mihaljević, J. (2022): Demoinačica Hrvatskoga mrežnog rječnika – Mrežnika (A – F). *Hrvatski jezik*, 1. 21–24. Preuzeto sa: <http://ihjj.hr/mreznik/uploads/94dd909f2a3954525d4bfc514ac28bd8.pdf> [29. 06. 2022.]
- Mihaljević, M. (2014): Learning in the e-environment: new media and learning for the future. *Libellarium: časopis za istraživanja u području informacijskih i srodnih znanosti*, 7. 1. 93–103. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/202156> [10. 07. 2022.]
- Mihaljević, M. (2021): Muško i žensko u hrvatskome jeziku i leksikografiji – stereotipi i jezična diskriminacija. *Rasprave*, 47. 2. 655–685. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/394908> [24. 07. 2022.]
- Nemeth-Jajić, J., Jukić, T. (2021): Definiranje i uporaba nazivlja za e-izvedbu nastave. *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*, 28. 1. 89–114. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/file/378675> [10. 07. 2022.]
- Pavičić, Višnja (2003): *Odnos strategija učenja i strategija poučavanja vokabulara u engleskom kao stranom jeziku*. Doktorska disertacija. Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb.
- Pavličević-Franić, Dunja (2005): *Komunikacijom do gramatike*. Alfa d.d, Zagreb.
- Peti-Stantić, Anita, Velički, Vladimira (2008): *Jezične igre: za velike i male*. Alfa d.d., Zagreb.
- Petrović, B., Vignjević, J. (2015): Ovladavanje sinonimima u školskome razdoblju jezičnoga razvoja govornika hrvatskoga jezika. *Jezik*, 62, 15–28.
- Pinter, Lj. i sur. (2007, ur.): Strategija e-učenja. Sveučilište u Zagrebu. Preuzeto sa: <https://www.srce.unizg.hr/centar-za-e-ucenje/o-centru/e-ucenje> [10. 07. 2022.]
- Previšić, V. (2003): Suvremeni učitelj: odgojitelj – medijator – socijalni integrator, u: Ličina, B. (2003, ur.): *Učitelj – učenik – škola*. Zbornik radova Drugoga međunarodnoga znanstvenog kolokvija. Filozofski fakultet, Rijeka, 78–84.
- Radeka, I. (2007): Uloga nastavnika u cjeloživotnom obrazovanju. *Pedagogijska istraživanja*, 4. 2. 283–291.
- Radić, Ž., Kuvač Kraljević, J., Kovačević, M. (2010): Udžbenik kao poticaj ili prepreka leksičkomu razvoju. *Lahor*, 9. 43–59.
- Robbins, C., Ehri, L. (1994): Reading Storybooks to Kindergartners Helps Them Learn New Vocabulary Words. *Journal of Educational Psychology*, 86. 1. 54–64.

- Rončević, B. (2005): Individualne razlike u razumijevanju pri čitanju. *Psihologische teme*, 14. 2. 55–77.
- Savjeti – Hrvatski u školi*. Preuzeto sa: <http://hrvatski.hr/savjeti/> [17. 07. 2022.]
- Stahl, S. (1983): Differential Word Knowledge and Reading Comprehension. *Journal of Reading Behavior*, 15. 4. 33–50.
- Stančić, Vladimir, Ljubešić, Marta (1994): *Jezik govor, spoznaja*. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
- Turza-Bogdan, T., Ciglar, V. (2008): Leksičko-semantičke kompetencije učenika za stvaranje sinonimskih nizova u prvom razredu. U: *Rano učenje hrvatskoga jezika 2*. Pavličević-Franić, D., Bežen, A. (ur.). Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 261–273.
- Ur, Penny (2014): *A practical guide for teaching vocabulary*. State of Isreal, Ministry of Education, Pedagogical Secretariat, Language Department, English Inspectorate, Israel.
- Vodogaz, I., Jurišić, M. (2010): Usvajanje novog vokabulara iz konteksta. *Školski vjesnik. Časopis za pedagoška i školska pitanja*, 59. 2. 195–302.
- Zgusta, Ladislav (1991): *Priručnik leksikografije*. IP „Svjetlost“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo.

CROATIAN WEB DICTIONARY AND EARLY LEARNING OF THE CROATIAN LANGUAGE

Abstract

In September 2021, the first demo version of Hrvatski mrežni rječnik- Mrežnik (Eng. Croatian Web Dictionary- Mrežnik) was published on the Institute of Croatian Language and Linguistics website (<https://rjecnik.hr/mreznik/>). The dictionary consists of three modules: a general module intended for adult native speakers, a module for lower primary school students and a module for people learning Croatian as a foreign language. This paper will present the possibilities of using the Croatian Web Dictionary - Mrežnik in Croatian language teaching, which complements traditional teaching methods with a more creative and innovative approach. Since the dictionary entry (Lemma) is related to other external sources of the Institute of Croatian Language and Linguistics, such as Croatian Orthography, Croatian School Grammar, Language Advisor, a Reverse Dictionary and language games, this e-dictionary enables students to master their mother tongue by accessing quality digital content.

Keywords: *mother tongue teaching, Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik (Eng. Croatian web dictionary - Mrežnik) - module for lower primary school students*

АУТОРИ / SZERZÓK / AUTORI / AUTHORS

**11. МЕЂУНАРОДНА МЕТОДИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА
11. NEMZETKÖZI MÓDSZERTANI KONFERENCIA
11. MEĐUNARODNA METODIČKA KONFERENCIJA
11TH INTERNATIONAL METHODOLOGICAL CONFERENCE**

1. Lidija Bakota	17. Anamarija Kanisek	33. Despina Sivevska
2. Bencéné Fekete Andrea	18. Klasnić Irena	34. Sós Katalin
3. Bernhardt Renáta	19. Marija Lörger	35. Stankov Gordana
4. Bertók Rózsa	20. Neda Lukić	36. Szaszko Rita
5. Borsos Éva	21. Magyar Ágnes	37. Александар Томашевић
6. Marta Cvitanović	22. Major Lenke	38. Vesna Trajkovska
7. Demin Andrea	23. Lidija Mesinkovska Jovanovska	39. Trembulyák Márta
8. Danijela Drožđan	24. Сања Николић	40. Viola Attila
9. Marina Đuranović	25. Papp Zoltán	41. Tomislava Vidić
10. Furcsa Laura	26. Patocskai Mária	42. Violeta Valjan Vukić
11. Győrfi Tamás	27. Sonja Petrovska	43. Smiljana Zrilić
12. Holik Ildikó Katalin	28. Pintér Krekić Valéria	44. Vedrana Živković Zebec
13. Horák Rita	29. Povázai-Sekulić Leonóra	
14. Александар Јанковић	30. Ivan Prskalo	
15. Нела Јованоски	31. Jadranka Runcheva	
16. Лаура Калмар	32. Sanda István Dániel	

СИР - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

371.13(082)

371.3(082)

37:004(082)

УЧИТЕЉСКИ факултет на мађарском наставном језику. Међународна методичка конференција (11 ; 2022 ; Суботица)

Промена парадигме у образовању и науци [Електронски извор] : зборник радова = Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban : tanulmánygyűjtemény / 11.

међународна методичка конференција, Суботица, 3–4. новембар 2022. = 11.

Nemzetközi Módszertani Konferencia, Szabadka, 2022. november 3–4. ; [уредници Márta Törteli Telek, Éva Vukov Raffai]. - Суботица = Szabadka = Subotica : Учитељски факултет на мађарском наставном језику, 2022

Начин приступа (URL):

https://magister.uns.ac.rs/files/kiadvanyok/konf2022/Method_ConfSubotica2022.pdf. -

Начин приступа (URL): <http://magister.uns.ac.rs/Kiadvanyaink/>. - Начин приступа

(URL): <https://magister.uns.ac.rs/Публикације/>. - Насл. са називног екрана. - Опис заснован на стању на дан: 26.12.2022. - Радови на срп. (хир. и лат.), мађ., хрв. и енгл. језику. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-81960-20-2

а) Учитељи -- Образовање -- Зборници б) Васпитачи -- Образовање -- Зборници в) Настава -- Методика -- Зборници г) Образовање -- Информационе технологије -- Зборници

COBISS.SR-ID 83867913